

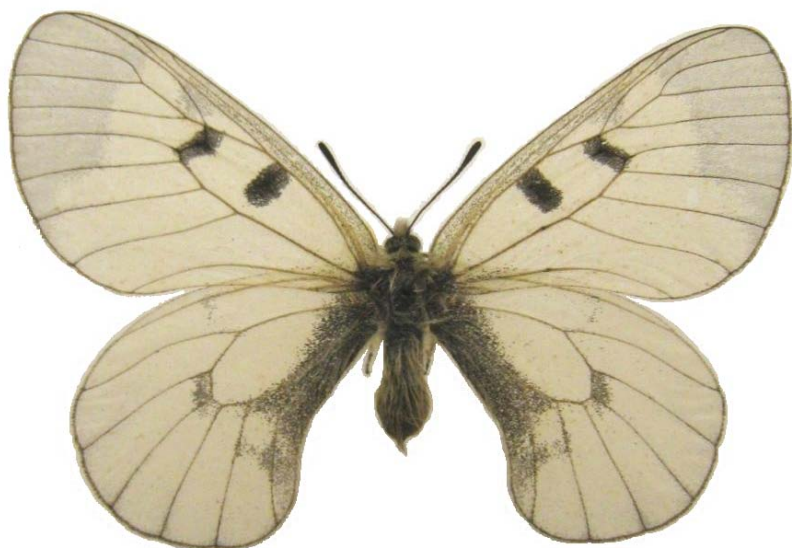
Pikkuapollo
Mnemosynefjäril
Parnassius mnemosyne

Luontodirektiivin laji (liite IV)
BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, vakaa

Koodi: 1056

Rauhoitettu (LSA 471/2013)
Uhanalainen (LSA 471/2013)
Ahvenanmaalla rauhoitettu ja erityisesti suojeltava (ÅFS 113/1998)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Kuva: Mia Malin

Luonnehdinta

Pikkuapollo on iso päiväperhonen, jonka etusiipien kärkiväli on 55–68 mm. Lajin siivet ovat kellanvalkoiset ja pyöreätköt. Etusiivissä on kaksi mustaa pistettä ja kärkiosat ovat läpikuultavat. Takasiipien sisäreuna on tummasuomuinen. Tummat täplät etusiivissä näkyvät myös siipien alapinnoilla ja takasiivissä näkyy tummempia alueita. Pikkuapollon voi lennossa sekoittaa lähinnä kaaliperhoseen (*Pieris brassicae*) tai pihlajaperhoseen (*Aporia crataegi*). Toisin kuin pikkuapollolla, kaaliperhosella etusiipien kärjet ovat aina mustat, ja pihlajaperhosella on siivissä kuvioina ainoastaan mustien siipisuonien muodostama verkko.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pikkuapollo esiintyy nykyään vakinaisena Ahvenanmaalla, Lounais-Suomen rannikolla ja saaristossa, Rauman seudulla sekä Somerolla. Vuonna 2000 laji palautettiin Uudellemaalle siirtämällä hedelmöitettyjä naaraita Somerolta Stensbölen luonnonsuojelualueelle Porvooseen. Lisäksi lajia on tavattu Kaakkois-Suomessa ja Hämeessä. Pikkuapollo on laidunmaiden ja rehevien lehtoniittyjen laji. Pikkuapollot ovat paikakauskollisia ja niitä nähdään harvoin kaukana varsinaisesta elinympäristöstään. Toukan ainoa ravintokasvi on pystykiurunkannus (*Corydalis solida*).

Nykytila ja uhkatekijät

Aikaisemmin pikkuapolloa tavattiin monin paikoin Etelä-Suomessa. Lajin elinbiotoopit ovat kovasti vä-

hentyneet, mutta joillain suppeilla paikoilla perhonen voi vielä olla melko runsas. Pikkuapollon tulevaisuutta uhkaa sen elinympäristöjen, niittyjen, umpeenkasvu erityisesti laiduntamisen vähennyttyä. Aiemmin pikkuapollokantoja verotti runsas keräily.

Hoitosuositukset

Merkittäväällä pikkuapollon esiintymillä tulee taata lajin vaatimukset suojelu- ja hoitotoimin. Jos perhosia siirretään uusille alueille, tulee varmistaa, ettei perhosen säilymistä lähtöalueella vaaranneta. Ainakin osaa pikkuapollon esiintymisalueista tulee niittää tai laiduntaa. Näitä hoitotoimia tulee tehdä samana vuonna enintään puolella alueesta, jottei aiheuteta häiriötä, joka olisi riski perhosen säilymiselle.

Lähteet

- Heliölä, J., Kuussaari, M. & Niininen I. 2010. Maatalousympäristön päiväperhosseuranta 1999–2008. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 2/2010. 65 s.
- Kuussaari, M., Luoto, M., Heikkinen, R., Lehtomäki, J., Mayer, M., Salminen, J. & von Bonsdorff, T. 2013. Pikkuapollon esiintyminen sisämaan jokilaaksoissa. *Baptia* 38: 70-83.
- Marttila, O., Haahtela, T., Aarnio H. & Ojalainen P. 1990: Suomen päiväperhoset. Suomen Perhostutkijain Seura. Kirjayhtymä, Helsinki. S. 126–127.
- Somerma, P. 1997. Suomen uhanalaiset perhoset. Suomen ympäristökeskus, Suomen Perhostutkijain Seura, Helsinki. 336 s.
- Suomen Perhostutkijain Seura 2006. Pikkuapollo. [Viitattu 9.6.2010.] www.perhostutkijainseura.fi > Perhoset > Suomen suurperhoset > Ritariperhoset > P. mnemosyne.